

שלטון העם

הדף הזה מסכם את כל הנושא במילים פשוטות. קוראים לאט, חלק אחר חלק. אחרי כל חלק עוצרים ומספרים לעצמכם מה למדנו.

הנושא במבט כולל

- 1 שלטון העם** — אחריות ממשלתית משותפת כל שר בממשלה נושא באחריות לכל החלטות הממשלה, גם אם התנגד להחלטה מסוימת אך נותר בדעת מיעוט 2 משמעות שלטון העם העם הוא מקור הסמכות של השלטון: השלטון מכהן מכוח הסכמת הנתינים. העם מבטא את רצונו בבחירות חופשיות ובהשתתפות בחיי הציבור.
- 2 שלטון העם - המשך** — דרכי מימוש שלטון העם דמוקרטיה ייצוגית: העם בוחר נציגים המחליטים בשמו (הכנסת). דמוקרטיה ישירה: העם מחליט בעצמו (משאל עם, יוזמות חקיקה עממיות) - קיימת במידה מוגבלת בישראל. דמוקרטיה מעורבת: שילוב של ייצוגיות עם מנגנוני השתתפות ישירה. 2 תנאים למימוש שלטון העם בחירות חופשיות ותקופתיות. חירויות פוליטיות: ביטוי, התאספות, ארגון, עיתונות. פלורליזם: קיום מפלגות ותנועות מגוונות.
- 3 שלטון העם - המשך** — ביקורת על השלטון: פרלמנטרית, שיפוטית וציבורית. 2 מגבלות שלטון העם בישראל השלטון בישראל נבחר בישראל, אך פועל גם ביחס לתושבים שאינם אזרחים. מיעוטים עלולים לחוש שהרוב אינו מייצגם; לכן חשובה שמירת זכויות המיעוט. 3 שלטון העם בישראל - יישום בחירות לכנסת כל 4 שנים; המפלגה הזוכה מרכיבה קואליציה. הכנסת מייצגת את העם ומפקחת על הממשלה. השתתפות אזרחים: הצבעה, הפגנות, ארגונים חברתיים, מכתבים לח"כים.
- 4 שלטון העם - המשך** — אתגרי שלטון העם אי-שוויון בהשפעה: קבוצות חזקות משפיעות יותר מקבוצות מוחלשות. חוסר אמון במוסדות מחליש את שלטון העם. חשיבות החינוך האזרחי: אזרחים מושכלים הם בסיס לדמוקרטיה. 2 השתתפות פוליטית מעבר לבחירות הפגנות ומחאות: זכות דמוקרטית מוגנת. ארגוני חברה אזרחית: השפעה על סדר היום הציבורי. רשתות חברתיות ותקשורת: ערוצי השפעה חדשים על השלטון.

מה שואלים בבגרות על הנושא הזה?

- הסבר תופעה או סיבות בעזרת החומר שלמדתם
- השוואה: דמיון והבדל בין מושגים או גישות
- נימוק עמדה באמצעות מושגים מקצועיים
- אחריות ממשלתית משותפת
- משמעות שלטון העם
- דרכי מימוש שלטון העם

טעויות נפוצות — תזכורת אחרונה:

- מציינים את המושג בלי להציג אותו - ציון בלבד לא מספיק.

- שוכחים לקשר את ההסבר לקטע עצמו - חובה ציטוט או התייחסות ישירה לקטע.
- כותבים תשובה כללית בלי המושגים המקצועיים מהמחזון.

מבוסס על חומרי עמוד הנושא באתר ועל מוקדי הלימוד של משרד החינוך (תכנית אשנב). חומר לתרגול ולחזרה עצמית.